

АНГЕЛ КАРАЛИЙЧЕВ
ЮНАКЪТ СЪС ЗВЕЗДА НА
ЧЕЛОТО И НЕГОВИЯТ РОГАТ
КОН

chitanka.info

Живял някога един човек — кротък и трудолюбив. Той имал невеста като цвят, но детенце си нямал и затуй мъката му била голяма.

Ката ден в неговата къща се отбивали на гости пътници от далечни страни. Гостолюбивият човек ги посрещал усмихнат, настанявал ги вкъщи, а стопанката шътала пъргаво край огнището, за да ги нагости.

Веднъж гостоприемната къща замръкнала без гост. Стопанинът станал неспокоен, дигнал се и излязъл навън да пресрещне някой окъснял пътник, но притъмнелият път бил безлюден. Дълго стоял и чакал. По едно време от мрачината се задал един стар човек с брада до пояс. Като наближил, старият човек рекъл:

— Добър вечер, синко!

— Добре дошъл, старче! — отвърнал стопанинът. — Ако не бързаш, отбий се у дома да пренощуваш, наместо да биеш път в тъмнината.

— Благодаря! — зарадвал се старецът и тръгнал подир добрия човек.

Влезли вкъщи. Стопанката на къщата се зарадвала от сърце, като видяла госта, запретнала се и наготвила най-добрата вечеря. Подир вечерята старецът попитал домакините как са, добре ли са, имат ли си всичко, каквото им трябва.

— Много сме си добре — отговорила жената, — всичко се намира вкъщи, само пиленце си нямаме, да ни гука в люлката.

— Не се грижете — рекъл старецът, — и пиленце ще ви се намери. А сега хайде да лягаме, че нощта преваля.

На сутринта белобрадият старец се дигнал рано, стегнал се и тръгнал да си ходи. Стопанинът го изпроводил накрай селото. На раздяла старецът бръкнал в джоба си и извадил една червена ябълка. Подал я на стопанина.

— НЎ ти тази ябълка! Като си идеш вкъщи, я разрежи на две половини. Едната половина изяжте с жена си. Подир девет месеца тя ще ти роди чудно момче, белязано със звезда на челото. Туй момче ще бъде пль юнак от всички юнаци на земята.

Сетне старецът извадил от торбата си една сабя стоманена.

— НЎ ти тази сабя. Ще я пазиш хубаво и когато момчето ти порасне — ще му я дадеш. Ще му кажеш, че винаги трябва то самль да си я вади от ножницата. Ако чужда ръка я измъкне, момчето ти веднага

ще умре. А пък другата половина на ябълката ще разделиш на две резенчета. Ти имаш две кобили яловици. Ще им дадеш да изядат по едно резенче. Едната от тях ще роди конче като другите кончета, а другата — конче с рогче на челото. Да го гледаш като очите си, защото него ще яха твойт син. Хайде сега остани със здраве!

Прибрал се гостолюбивият човек и направил тъй, както му бил поръчал старецът. Минало, що минало, и ето на бял свят се появили едно момче със звезда на челото и едно конче с рогче на главата.

Раснало момчето и пораснало. Станало на петнайсет години. Почнало да ходи на лов из планината и всеки път хващало живи сърни и елени, а веднъж довело вкъщи мечка стръвница. По едно време в селото се разчуло, че в града се появил юнак с голяма сила. Той можел да чупи по две конски подкови наведнъж. Юначното момче казало на баща си, че иска да иде в града да види този юнак.

— Иди, синко, ала най-напред си избери единия от двата млади коня, които са вързани в обора.

Влязло момчето в обора, спряло пред оня кон, който нямал рогче на челото, хванало го за опашката, завъртяло го над главата си и го хвърлило навън. След това отишло при рогатия кон, хванало го за опашката, опитало се и него да хвърли, но конят не мръднал, сякаш бил закован.

— Този е кон за мене! — рекъл юнакът, яхнал го и тръгнал да се прости с родителите си.

Бащата, като видял, че синът е избрал рогатия кон, много се зарадвал и си спомнил за сабята. Изнесъл я навън, подал я на сина си и му разказал за заръката на белобрадия старец.

Целунал юнакът ръка на майка си и на баща си и тръгнал. Вървял, вървял, стигнал в града, дето живеел славният трошач на конски подкови. Намерил го в една ковачница.

— Искаш ли да си премерим силите? — предложил звездочелият.

— Искам — съгласил се трошачът и грабнал две нови подкови. Стиснал ги с две ръце и ги счупил като кравайчета.

Тогава нашият юнак се пресегнал от коня и взел три подкови. Наредил ги една върху друга и ги строшил, без да се напъне.

Прославеният трошач му се поклонил до земята.

— Признавам те за по-голям юнак от мен! — рекъл той.

Юнакът бутнал коня си и отминал по-нататък да дири други, още по-големи юнаци, с които да си премери силите. Дълго ходил, питал и разпитвал де когото срещне, къде има прочути юнаци. Най-сетне му казали, че в една далечна планина живеел чернолик човек, когото никой не можел да победи. Упътил се нашият звездочел конник към далечната планина. Щом рогатият кон стигнал планината и прескочил оградата, от къщата изскочил черният човек, яхнал още по-чер кон, и се втурнал като хала.

— Какво дириш в моя дом? — ревнол черноликият, ала звездочелият измъкнал сабята си, замахнал във въздуха и тя пропищяла.

Черният се стъписал. Впил очи в сабята и рога на коня, скочил бързо на земята и паднал на колене пред юнака:

— Гостенино, признавам те за юнак, който няма равен на себе си. Отсега нататък съм готов да сторя всичко за теб, стига да ми пощадиш живота.

И като се дигнал, черноликият се превърнал на хубав бял момък.

Юнакът прибрал сабята си в ножницата и слязъл от коня. Влезли в бялата къща. Прислужниците се разтичали и наредили богата трапеза. Яли двамата, пили, веселили се и най-сетне се побратимили. Черният човек, който се превърнал мигом на бял, поискал да покаже какви необикновени работи може да върши.

— Аз съм — казал той — голям познавач. Щом те видях, веднага разбрах, че си най-силният човек на света. Освен това мога да се превръщам на мечка, на коза или на магаре. Мога да ходя на ръце, щом се обърна надолу с главата, а с краката си мога да бера круши и ябълки.

— Дребни работи. Друго?

— Мога, като се наведа и допра ухото си до земята, да чуя всички разговори по света!

— Виж, това е много хубаво! — рекъл юнакът. — А сега сбогом!

— Сбогом, побратиме, на добър час! Кога ще се видим пак и как ще узная дали си жив, или се е случило нещо с тебе?

— Как ли — отвърнал звездочелият, — ще ти кажа как. Взemi туй цвете. То е от градината на майка ми. Посадила го е в деня, когато съм се родил. Порасло цветето и вързало две пъпчици. Разцъфтели пъпките и до ден-днешен не са повехнали. Ще повехнат тогава, когато

умра. Ти вземи едното стръкче, а у мен ще остане другото. Всеки ден го поглеждай. Докато е кръвено, ще знаеш, че съм жив. Повехне ли — ще знаеш, че ме няма между живите.

Като издумал тези думи, юнакът смахмузил коня си и отлетял като сокол. Дълго се носил над зелените поляни, през горите, пресякъл девет реки. На всеки път и кръстопът питал минувачите не са ли срещали юнак над юнаците, с когото да си премери силите, ала никой не можел да му покаже такъв юнак.

И ето че стигнал до брега на едно дълбоко езеро. Насреща имало колиба. Юнакът подкарал коня си към езерото да го напои, но тъкмо в туй време от колибата изскочил един човек с огромен корем и викнал:

— Хей, махни коня да не ми пие водата, защото съм ял солена риба и ще пукна от жажда! Аз цяла неделя чакам реките да напълнят езерото, че да се напия хубаво, а той довел коня си да смуче.

И като се навел, кореместият изпил на един дъх цялото езеро.

Юнакът се учудил много, слязъл от коня си и повел разговор с кореместия. Скоро се разбрали и се сприятелили. Станали побратими. На тръгване звездочелият дал на смукача втория стрък цвете, стиснал му ръката, разказал му за цветето и си заминал.

Подир три месеца ходене рогатият кон навлязъл в дълбока долина. Насред долината имало висока кула, цялата покрита със златни керемиди.

— Тук навярно живее някой големец! — рекъл си юнакът и потропал на заключената порта.

Ударил един път, повторил, потретил. По едно време надникнал през оградата и видял, че по мраморните стълби слиза надолу млада жена, чудна хубавица, облечена в коприна и злато. На пръстите ѝ блещукали драгоценни камъни. Тя изтичала към портата и отключила. Дигнала очи и като видяла напреде си хубавеца, сълзи намокрили страните ѝ.

— Защо плачеш, хубавице? — попитал гостенинът.

— Как да не плача, незнайни юнако, когато имам за мъж един разбойник. Аз съм царска дъщеря. Преди година бях годена за един хубавец като тебе, но в деня на сватбата в двореца на баща ми пристигна разбойникът и ме грабна от ръцете на младоженеца. Донесе ме тук да си оплаквам дните. Чер потече животът ми. Сега не ми е

толкова мъчно за мене, колкото за тебе, защото и ти ще погинеш млад и зелен. Разбойникът може да погуби хиляди като тебе.

— Не бой се, хубавице — рекъл юнакът, — аз ще го надвия ей сега и ще го пратя на оня свят.

Разбойникът бил на лов и отдалече съзрял, че един конник разговаря с жена му. Разлютил се оня ми ти човек и подгонил коня си. Искри изскачали от очите му. Но щом наближил, юнакът измъкнал сабята си и замахнал. С един удар разсякъл на две половини разбойниковия кон. Разбойникът паднал на земята, а предната конска половина започнала да подскача като петел. Повторно замахнал юнакът и ударил разбойника. Погубил го намясто. В туй време хубавицата стояла на трема и държала в ръцете си един нож. Тя била решила да се прониже, ако разбойникът надвие. Като видяла, че разбойникът е вече мъртъв, невестата се затекла да посрещне победителя и със сълзи на очи почнала да го прегръща. Влязъл юнакът, прибрал си коня в обора, настанил се в кулата и заживял с хубавата царска дъщеря.

Минало, каквото минало, научил се царят, че разбойникът не е вече жив. Проводил вест на дъщеря си да се върне и да се ожени за един княз, ала тя не рачила.

— Кажете — заръчала тя — на баща ми, че съм вече женена и не ща никакъв княз.

Царят бил зъл човек. Той потърсил юнаци да погубят звездочелия, ала никой не се наел. Тогава в двореца пристигнала една вещица, хитра като лисица.

— Аз, царю — рекла тя, — се наемам да погубя оня юнак и да доведа дъщеря ти. Ще ме наградиш ли богато?

— Ще ти дам една торба жълтици! — рекъл царят.

Преоблякла се вещицата като просякиня и отишла в кулата, където живеел звездочелият. Юнакът тъкмо бил заминал на лов. Вещицата похлопала на вратата. Хубавата невеста се показала.

— Дъще, смили се над мене! Вкъщи си нямам къшей хляб. Подай ми нещичко за хапване! — почнала да се усуква вещицата.

Невестата имала милостиво сърце. Тя изнесла цяла кошница с хляб, печено месо и плодове, подала ги на просякинята и заръчала:

— Когато, бабо, ти стане нужда, пак ела. Аз съм сама. Хем ще си поговорим, хем ще ти дам нещо за вкъщи.

На другия ден вещицата изчакала юнака да замине на лов и пак се явила. Днес тъй, утре тъй, сприятелила се с царската дъщеря. Хитрата лисица започнала да разпитва как живее с мъжа си.

— Много добре си живеем. Мъжът ми няма никаква тайна от мен.

— Ти много да не вярваш на мъжете — рекла вещицата. — Навярно и твоят мъж си има някаква тайна. Я го попитай къде се крие тайната на неговия живот — да видим ще ти каже ли!

— Ще ми каже! — викнала невестата.

— Опитай и ще разбереш, че няма да ти каже.

Отишла си вещицата. Вечерта невестата наредила трапезата и седнала на края. Не била весела.

— Какво ти е докривяло? — попитал юнакът.

— Нали нямаш нищо тайно от мене? — попитала невестата.

— То се знае, че нямам.

— Тогава защо не си ми обадил досега къде се крие тайната на твоя живот?

— Защото ще се случи нещастие.

— Моля ти се, кажи ми! — насълзила се невестата.

— Недей плака, ще ти обадя — разтревожил се юнакът и като я прегърнал, добавил: — Тайната на моя живот се крие в тази сабя, дето виси на кръста ми. Когато вадя сам сабята — нищо ми няма; ако ли пък някой друг я измъкне от ножницата — тозчас ще умра. Тази е тайната на моя живот, ала ти не бива никому да я казваш, защото ще загина.

Но царската дъщеря не можела да пази тайна и още на другия ден вещицата научила тайната. Вечерта вещицата тръгнала уж да си ходи, ала като излязла навън, измяукала до три пъти, превърнала се на котка, минала под заключената порта, влязла в кулата и се настанила под одъра, дето спял юнакът. През нощта юнакът снел сабята си от кръста, окачил я на стената, легнал и заспал. Тогава вещицата се измъкнала изпод одъра, превърнала се пак на жена, грабнала сабята, измъкнала я от ножницата и я хвърлила през прозореца в езерото. Същия миг юнакът престанал да диша. На сутринта невестата викнала да плаче, а вещицата хукнала към двореца в града да обади на царя. Злият цар, като научил, че зет му е вече мъртъв, въоръжил един полк войници и отишъл да си прибере дъщерята. Но щом войниците стигнали пред портата, от вътре излязъл рогатият кон и почнал лют

бой. Той се изправил на задните си крака, а с предните захванал да удря царските войници по главите. Биел се срещу целия полк и не пускал никого да влезе в кулата.

Тъкмо в туй време двамата побратими на юнака забелязали, че цветята им са повехнали.

„Нашият побратим не е вече жив!“, си помислил всеки един от тях и плеснал с ръце. След туй се събрали и решили да узнаят какво се е случило.

Оня, дето чувал всичко по света, допрял ухото си до земята и чул как вещицата думала на царя:

— Щом измъкнах сабята, мигом престана да диша!

— Ами къде е сабята?

— Хвърлих я в дълбокото езеро зад кулата.

— Аха — рекъл първият побратим, — старата градска вещица е погубила най-големия юнак. Тръгвай по-скоро да му върнем живота!

Двамата побратими седнали върху крилете на два големи планински орела и се понесли към кулата. Орлите прехвъркнали бързо и кацнали на брега на езерото. Оня с големия корем се навел и изпил на един дъх всичката вода. Щом я изпил, на дъното лъснала голата сабя. Първият побратим я взел, затекъл се по мраморната стълба и нахълтал в спалнята, гдето лежал юнакът. Грабнал ножницата и щом пъхнал сабята в нея, звездочелият юнак си потъркал очите и се надигнал.

В туй време рогатият кон още продължавал да се бие юнашки и не пускал войниците да нахълтат в кулата. Юнакът скочил на крака, грабнал сабята и се затекъл навън. Сега той сам я измъкнал и щом острата сабя запищяла над главите на войниците — те се пръснали като пилци из полето. Юнакът оставил войниците, а хванал в плен само царя и вещицата.

Злият цар бил изпратен на заточение, а вещицата получила своето. Младият юнак заповядал да й вържат ръцете, да й окачат на шията една торба, пълна с камъни, и да я пуснат в езерото, което реките отново били напълнили с вода.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.